

## ACİL EYLEM ÇAĞRISI

### **BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİLERİ ERSİN BERKE GÖK İLE CANER PERİT ÖZEN'İN MARUZ BIRAKILDIĞI İŞKENCE, KEYFİ TUTUKLAMA VE YARGI TACİZİ**

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV) Türkiye’de yaşanan aşağıdaki durum hakkında acil eylem çağrısında bulunmaktadır.

#### Durumun özeti

Boğaziçi Üniversitesi’ne hükümet tarafından yapılan rektör atamalarına karşı düzenlenen barışçıl gösteri ve protestolara katılan Boğaziçi Üniversitesi fizik bölümü son sınıf öğrencisi Ersin Berke Gök ile yine aynı üniversitede tarih bölümü son sınıf öğrencisi Caner Perit Özen’in işkence, keyfi tutuklama ve yargı tacizine maruz bırakıldıkları bilgisi alınmıştır.

İktidardaki Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) Genel Başkanı ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan 2 Ocak 2021 tarihinde yayımladığı kararnameyle, daha önce AKP’den milletvekili adayı olan Melih Bulu’yu Boğaziçi Üniversitesi rektörü olarak atamıştır. Yüzlerce Boğaziçi öğrencisi, başka üniversitelerden yüzlerce öğrenci ile üniversite personeli ve akademisyenlerin de katılımıyla hem hükümetin akademik özgürlüğü bastırmasına karşı süregelen bir öfkeyi hem de üniversitelerin özerkliğine ilişkin derin kaygıları dile getirerek Bulu’nun atanmasına karşı barışçıl gösteriler düzenlemeye başlamıştır.<sup>1</sup> Ayrıca birçok şehirde de binlerce kişinin katılımıyla benzer protestolar düzenlenmiştir. “Boğaziçi Direnişi” veya “Boğaziçi Dayanışması” olarak bilinen bu geniş katımlı ve halen devam eden barışçıl protestolar şimdi de Bulu’nun yerine yine bir cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle 21 Ağustos 2021’de rektör olarak atanan Naci İnci’ye karşı sürdürülmektedir.<sup>2</sup> Hükümetin takip eden protestolara tepkisi ise oldukça şiddetli olmuştur. Polis tarafından şiddet ve işkenceye, keyfi gözaltına maruz bırakılan öğrenciler ile protestocular kanunsuz bir şekilde tutuklanmıştır.<sup>3</sup> Hükümet yetkilileri tarafından “terörist” olarak hedef gösterilmiş, haklarında cinsiyetçi, homofobik ve transfobik ifadeler kullanılmıştır.<sup>4</sup> Birleşmiş Milletler ve Avrupa düzeyinde yapılan eleştiriler ise yetkililerce görmezden gelinmektedir.<sup>5</sup>

Ersin Berke Gök ile Caner Perit Özen’in avukatlarından alınan bilgiye göre, içlerinde Gök ile Özen’in de bulunduğu 10 öğrenci 5 Ekim 2021’de rektörlük binası önünde basın açıklaması yaparken güvenlik görevlileri tarafından vahşice darp edilmiş ve polis tarafından gözaltına alınmıştır. Üç öğrenci karakolda ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakılmıştır. Aynı gün Recep Tayyip Erdoğan 2021-2022

<sup>1</sup> Protestolarla ilgili ayrıntılı kronoloji için bkz., Sivil Alan Araştırmaları Derneği, <https://sivilalanarastirmalari.org.tr/kronoloji/>.

<sup>2</sup> Kararnameler için sırasıyla bkz.: 2 Ocak 2021 tarihli *Resmî Gazete* ve 21 Ağustos 2021 tarihli *Resmî Gazete*.

<sup>3</sup> Protestoların ilk aylarında en az 38 kentte 800’den fazla gösterici polis şiddetine ve işkenceye maruz bırakılmış, 560’ dan fazla öğrenci ve gösterici gözaltına alınmıştır. Protestolara katıldıkları için şu ana kadar 11 öğrenci tutuklanmış ve daha sonra adli kontrolle serbest bırakılmıştır. Protestocuların çoğu hakkında ceza kovuşturması başlatılmış olup haklarında çeşitli derdest davalar bulunmaktadır. TİHV 6 Şubat 2021 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi protestolarına ilişkin acil bir çağrı yayımlamıştır. Ayrıca bkz. TİHV, [Boğaziçi Üniversitesi’ne Cumhurbaşkanı Tarafından Rektör Atanmasına Yönelik İtiraz Sürecinde Yaşanan Hak İhlallerine Dair Ön Değerlendirme Raporu](#); Uluslararası Af Örgütü, [Türkiye: Barışçıl Boğaziçi Üniversitesi protestocuları serbest bırakılmalı, işkence ve kötü muamele iddiaları soruşturulmalı](#); İnsan Hakları İzleme Örgütü, [Türkiye: Protestocu Öğrenciler Hakkında Ceza Davası Açılabilir](#).

<sup>4</sup> Bkz. Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiseri Dunja Mijatovic’in mektubu, [Turkish authorities should stop the stigmatisation of LGBTI people](#).

<sup>5</sup> Bkz, Gazete Duvar, [Turkey dismisses int’l criticism of its response to Boğaziçi protests](#).

Yükseköğretim Akademik Yılı Açılış Töreni'nde bir konuşma yaparak protestocu öğrencileri hedef almıştır. Erdoğan özetle şunları söyledi: *“Rektörlerinin arabasının üzerine çıkıp tepinen gençlerin olduğu bir Türkiye’yi ben kabullenemiyorum. Bunlar üniversitenin içindeki teröristlerdir.”* Aynı gün Naci İnci de tehdit, hakaret, mala zarar verme, görevi yaptırmamak için direnme ve Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu’na muhalefetten öğrenciler hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunmuştur. Gece nezarete tutulan yedi öğrenci 6 Ekim 2021’de İstanbul Çağlayan Adliyesi’ne sevk edilmiştir. Savcılıkta sorgusu tamamlanan dört öğrenci adli kontrol şartıyla serbest bırakılırken, üç öğrenci tutuklama talebiyle sulh ceza hâkimliğine sevk edildi. İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği bir öğrencinin adli kontrol şartıyla serbest bırakılmasına karar verirken, Ersin Berke Gök ile Caner Perit Özen’in kamu görevlisine görevini yaptırmamak için direnme ve kanuna aykırı gösteriye katılarak ihtara rağmen dağılmadıkları suçlamasıyla tutuklu yargılanmalarına karar verilmiştir. İstanbul 9. Sulh Ceza Hakimliği tutuklama gerekçesinde, Naci İnci’nin aracının önünü kesen grupla birlikte hareket etme ve aracın üzerinde yatar halde durma eylemlerine yer vermiştir. 13 Ekim 2021’de İstanbul 10. Sulh Ceza Hakimliği’ne itiraz eden Gök ile Özen’in avukatlarının bu talebi 18 Ekim 2021’de reddedilmiştir. Özen’in avukatları 19 Ekim 2021’de Anayasa Mahkemesi’ne başvuruda bulunmuştur ve bu başvuru halihazırda derdest haldedir. Gök için de yakın zamanda başvuru yapılacaktır. 26 Kasım 2021’de İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Gök, Özen ve diğer 12 protestocu hakkında kanuna aykırı gösterilere katılarak ihtara rağmen dağılmama, kişiyi hürriyetinden yoksun kılma, kamu görevlisine görevini yaptırmamak için direnme ve ulaşım araçlarını kaçıрма veya alıkoyma suçlamalarıyla iddianame düzenlemiştir. Davanın ilk duruşması 7 Ocak 2022 tarihinde yapılacaktır.

**Ersin Berke Gök ve Caner Perit Özen bugün itibarıyla 70 gündür keyfi bir şekilde hapisanede tutulmaktadır.** Her ikisi de 50 günden fazla bir süredir tek kişilik hücrelerde tutulmuş ve ne okul sınav kağıtlarına ne de gerekli ilaçlara erişebilmişlerdir.<sup>6</sup> Gök ve Özen, 26 Ekim 2021’de Metris Cezaevi’nden Silivri Cezaevi’ne sevk edilmişlerdir. Sevk sonrasında yakınları tarafından yazılan mektuplar kendilerine teslim edilmemiş ve hapisane yönetimi vegan olan Gök’e vegan beslenmeye uygun yemek sağlamamıştır. Gök ve Özen, 5 Ekim 2021 öncesinde Boğaziçi Üniversitesi’nde yapılan barışçıl protestolar esnasında da yetkililerin şiddetine maruz kalmıştır ve mevcut durumda insanlıkdışı hapisane şartlarında tutulmaktadır. **Ersin Berke Gök ile Caner Perit Özen’e yapılan muamele açıkça işkence yasağını ihlal etmektedir.** Fiziksel ve ruhsal bütünlükleri gerçek ve yakın risk altında olup eğitim hakları da ihlal edilmektedir.

TİHV, Ersin Berke Gök ve Caner Perit Özen’in maruz bırakıldığı meşru insan hakları faaliyetlerinin yürütülmesine karşı misilleme ve cezalandırma amacı taşıyan işkence, keyfi tutuklama ve yargı tacizinden derin kaygı duymaktadır. TİHV, Türkiye yetkililerini Ersin Berke Gök ile Caner Perit Özen’i derhal ve şartsız olarak serbest bırakmaya, yargısal da dahil olmak üzere bütün tacizlere son vermeye ve fiziksel ve ruhsal bütünlüklerini her şart altında güvence altına almaya çağırmaktadır.

### **Talep edilen eylemler**

TİHV sizleri acil destek vermeye ve Türkiye yetkilileri nezdinde şu konularda eyleme geçmeye davet etmektedir:

---

<sup>6</sup> Ersin Berke Gök ve Caner Perit Özen yaşadıkları şartları 16 Ekim 2021’de [Cumhuriyet ile 3 Aralık 2021’de Diken 3 Aralık 2021’de](#) gazetelerine verdikleri röportajlarda anlatmışlardır.

- i. Ersin Berke Gök ile Caner Perit Özen ve Boğaziçi Üniversitesi protestocularının tamamının fiziksel ve ruhsal bütünlüklerinin her koşulda güvence altına alınması;
- ii. Ersin Berke Gök ile Caner Perit Özen'in insan hakları faaliyetleri nedeniyle cezalandırma amacı taşıyan keyfi tutukluluklarına derhal ve şartsız olarak son verilerek serbest bırakılmaları;
- iii. Ersin Berke Gök ile Caner Perit Özen'in yanısıra Boğaziçi Üniversitesi'nde düzenlenen barışçıl protestolara katılanların tamamı hakkında yapılan suçlamaların düşürülmesi;
- iv. Türkiye'deki bütün insan hakları savunucularının maruz bırakıldığı tacizin sona erdirilmesi, güvenlik ve özgürlük haklarının her koşulda güvence altına alınması ve meşru faaliyetlerini herhangi bir engelleme veya misilleme korkusu olmaksızın sürdürebilmelerinin sağlanması;
- v. Başta 1, 5(c) ve 12.2 Maddeler olmak üzere Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda 9 Aralık 1998 tarihinde kabul edilen BM İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesi hükümlerine uymaları.

### **Adresler**

- Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan. Eposta: [contact@tccb.gov.tr](mailto:contact@tccb.gov.tr)
- Sağlık Bakanı Fahrettin Koca. Eposta: [sabim@saglik.gov.tr](mailto:sabim@saglik.gov.tr); [disabgm@saglik.gov.tr](mailto:disabgm@saglik.gov.tr).
- Adalet Bakanı Abdülhamit Gül. Eposta: [info@adalet.gov.tr](mailto:info@adalet.gov.tr).
- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu. Eposta: [diab@icisleri.gov.tr](mailto:diab@icisleri.gov.tr); [sti@icisleri.gov.tr](mailto:sti@icisleri.gov.tr).
- İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Şaban Yılmaz. Eposta: [istanbulcbs@adalet.gov.tr](mailto:istanbulcbs@adalet.gov.tr).
- Büyükelçi Sadık Arslan, Birleşmiş Milletler Cenevre Ofisi Nezdinde Türkiye Daimi Temsilciliği. Eposta: [turkey.unog@mfa.gov.tr](mailto:turkey.unog@mfa.gov.tr).
- Ahmet Yıldız, Avrupa Konseyi Parlamenterler Asamblesi Türkiye Delegasyonu. Eposta: [ahmet.yildiz3@tbmm.gov.tr](mailto:ahmet.yildiz3@tbmm.gov.tr).

### **Metin Bakkalcı**

#### **Türkiye İnsan Hakları Vakfı Başkanı (TİHV)**

\*\*\*

Lütfen yanıtınızda bu çağırımı alıntılı olarak attığınız adımları bize iletiniz.

*1990 yılında kurulan TİHV, işkence ve diğer kötü muameleye maruz bırakılanların tedavisi, rehabilitasyonu, bunların belgelenmesi ve ortadan kaldırılmasına odaklanan çalışmalar yürüten hükümet dışı ve kâr amacı gütmeyen bir örgüttür.*

**Eposta:** [hrft@tihv.org.tr](mailto:hrft@tihv.org.tr) • [ihsdesteklenmesi@tihv.org.tr](mailto:ihsdesteklenmesi@tihv.org.tr) | **Tel:** +90 212 356 26 48